

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: СВІТОВІ Й УКРАЇНСЬКІ СТАНДАРТИ ОРГАНІЗАЦІЇ І УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ДОСЛІДЖЕННЯМИ

Лекція

Курс: Академічне письмо та академічна доброчесність

Викладач: доц. Сіріньок-Долгарьова Катерина Григорівна

Чому і навіщо вивчати академічну доброчесність?

Чому?

- Бо це основа наукових досліджень, яка є базовим принципом сучасного освітнього простору в Україні і світі

Навіщо?

- **Щоб запобігти академічній недоброчесності, а отже –**
 - ✓ бути успішним у навчанні, науці, професійній діяльності
 - ✓ мати відмінну репутацію,
 - ✓ вміти будувати власну кар'єру як індивідуальність і професіонал

Засади європейської вищої освіти

- незалежність, автономність університетів;
- спрямованість на наукове пізнання та розвиток;
- критичне осмислення знання;
- академічна свобода;
- університет як культурний центр;
- студенто-центрованість: нерозривність прав і обов'язків.

«...Кожен член академічної та освітньої спільноти повинен прагнути до чесності і поширювати це прагнення на інших учасників освітнього та наукового процесу, послідовно утримуючись від брехні, шахрайства, крадіжок та інших форм нечесної поведінки, що викривляють парадигму освіти і науки....»

Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі

ЩО ТАКЕ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ?

ЧЕСНІСТЬ
(honesty)

ДОВІРА
(trust)

ПІДЗВІТНІСТЬ
(accountability)

ПОВАГА
(respect)

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
(responsibility)

СПРАВЕДЛИВІСТЬ
(fairness)

Створення даного веб-ресурсу стало можливим завдяки підтримці американського народу відповідно до грантового договору № S-UP300-16-CA-001 з Посольством США в Україні. Думки, висловлені тут, належать авторам і не обов'язково відображають точку зору Посольства США в Україні чи Уряду США.

Міністерство
освіти і науки
України

* Цю листівку виготовлено за підтримки Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні.
Точка зору, відображена у ній, може не співпадати з офіційною позицією уряду США.

Академічна доброчесність

Academic Integrity

Термін *integer* з лат. означає «довершений, повний, цілісний»
Integrity – «довершеність, повнота, цілісність» – означає такий психологічний стан людини, який характеризується її внутрішньою гармонією, стійкістю і послідовністю морального образу (Killinger 2010)

Академічна доброчесність – це відданість академічної спільноти, навіть перед лицем труднощів, шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, **відповідальності і мужності** (The International Center for Academic Integrity 2012)

Основні форми проявів академічної недоброчесності:

- плагіат (у тому числі самоплагіат);
- списування під час контрольних заходів;
- придбання з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності;
- академічне шахрайство;
- фабрикація/фальсифікація;
- надання відгуків/рецензій без належної експертизи;
- псування/саботаж навчальної або наукової роботи інших осіб;
- несправедливе співавторство;
- пропонування/прийняття несправедливої винагороди;
- конфлікт інтересів тощо

Закон України «Про освіту»

Стаття 42.

Академічна доброчесність

Поняття академічної доброчесності

1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

- **3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:**

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

ЩО ТАКЕ ПЛАГІАТ?

ПЛАГІАТ

Слово «плагіат» походить від латинського «plagium», що означає «крадіжка».

Створення даного веб-ресурсу стало можливим завдяки підтримці американського народу відповідно до грантового договору № 5-UP300-16-CA-001 з Посольством США в Україні. Думки, висловлені тут, належать авторам і не обов'язково відображають точку зору Посольства США в Україні чи Уряду США.

Ознаки плагіату (правило Фішмана)

ПЛАГІАТ – це

«коли певна особа використовує слова, ідеї чи результати праці, що належать іншому визначеному джерелу чи людині без вказування посилання на джерело, з якого вона була запозичена, у ситуації, в якій правомірно очікується вказування авторства оригіналу, з метою отримати певну користь, пошану, вигоду, які не обов'язково мають бути матеріального чи грошового характеру»

Fishman 2009, с. 5

Плагіат

Оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Про авторське право і суміжні права, ст. 50.в

Оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Про вищу освіту, ст. 69.6

Плагіат

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства під іменем особи, яка не приймала участі у їх створенні

плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого наукового (творчого) результату, під іменем особи (учасника освітнього процесу), яка не є автором цього наукового (творчого) результату.

ПОЗИТИВНІ ПРИЧИНИ НЕ «ПЛАГІАТИТИ»

САМОСТІЙНО ПРАЦЮЄШ НАД
ВИРІШЕННЯМ ПОСТАВЛЕНИХ ЗАВДАНЬ

6

ВИЯВЛЯЄШ ПОВАГУ ДО
АВТОРСЬКОГО ПРАВА

5

РОЗВИВАЄШ
ВЛАСНІ ЗДІБНОСТІ

4

ОТРИМУЄШ НОВІ
ЗНАННЯ ТА НАВИЧКИ

3

1

ДОВОДИШ, ЩО ТИ –
ЧЕСНА ЛЮДИНА

2

ВИСЛОВЛЮЄШ
ВЛАСНУ ДУМКУ

Створення даного веб-ресурсу стало можливим завдяки підтримці американського народу відповідно до грантового договору № S-UP300-16-CA-001 з Посольством США в Україні. Думки, висловлені тут, належать авторам і не обов'язково відображають точку зору Посольства США в Україні чи Уряду США.

Міністерство
освіти і науки
України

Unplag.com®
PLAGIARISM DETECTION ENGINE

ЩО НЕ Є ПЛАГІАТОМ?

Створення даного веб-ресурсу стало можливим завдяки підтримці американського народу відповідно до грантового договору № S-UP300-16-CA-001 з Посольством США в Україні. Думки, висловлені тут, належать авторам і не обов'язково відображають точку зору Посольства США в Україні чи Уряду США.

Міністерство
освіти і науки
України

AMERICAN
COUNCILS

Unplag.com®
PLAGIARISM DETECTION ENGINE

ЯК УНИКНУТИ ПЛАГІАТУ

Створення даного веб-ресурсу стало можливим завдяки підтримці американського народу відповідно до грантового договору № S-UP300-16-CA-001 з Посольством США в Україні. Думки, висловлені тут, належать авторам і не обов'язково відображають точку зору Посольства США в Україні чи Уряду США.

Міністерство
освіти і науки
України

AMERICAN
COUNCILS

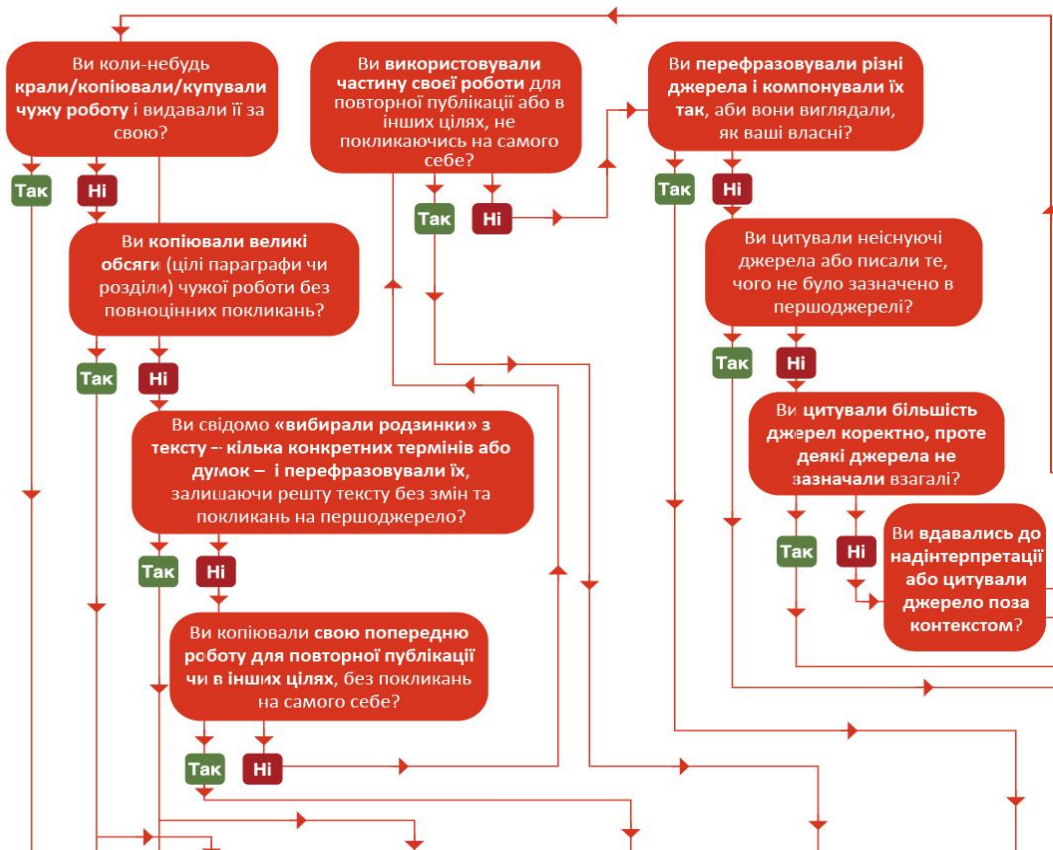
Unplag.com®
PLAGIARISM DETECTION ENGINE

Самоплагіат

- 1) самоплагіат – відтворення у наукових виданнях без посилання на джерело власних раніше опублікованих у відповідних виданнях наукових результатів;
- 2) самоплагіат – оприлюднення у наукових виданнях (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових (творчих) результатів, отриманих автором, як нових наукових (творчих) результатів

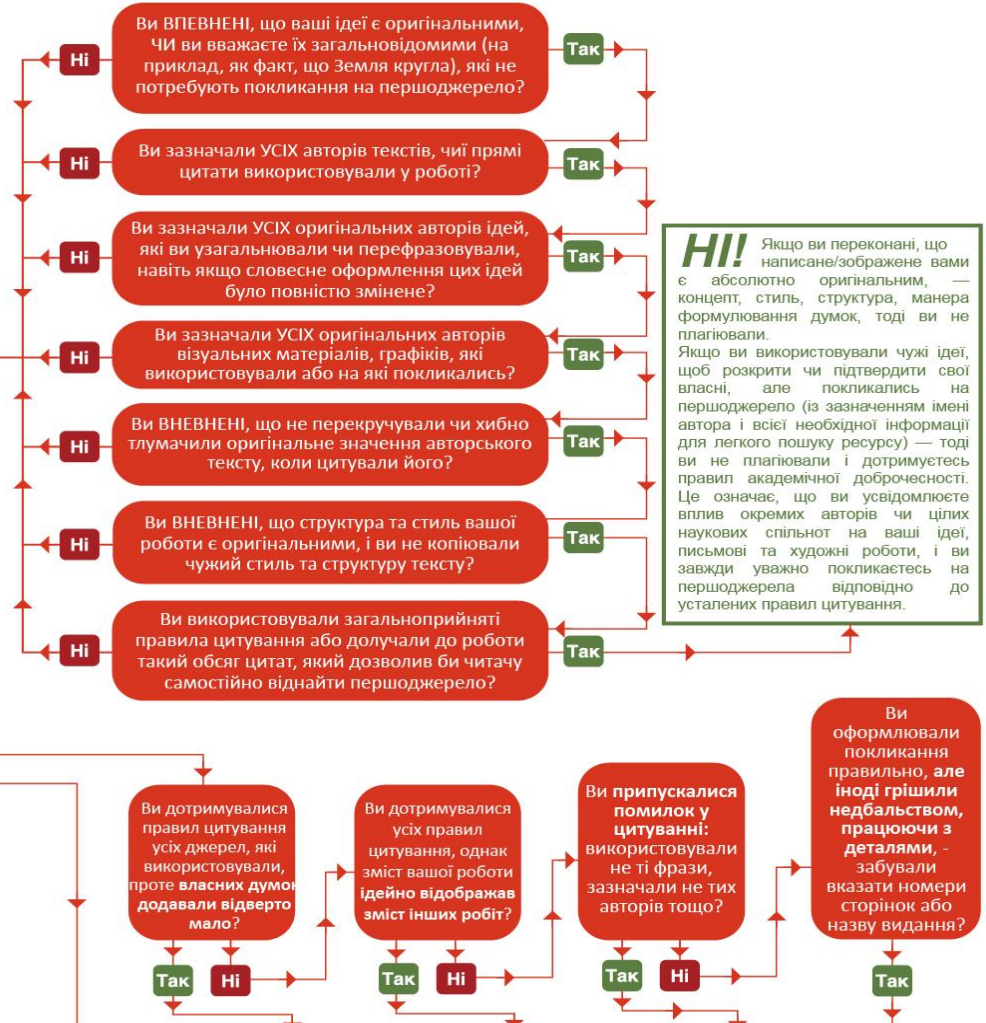
Чи я плагіював?

Різновиди і серйозність порушень правил цитування

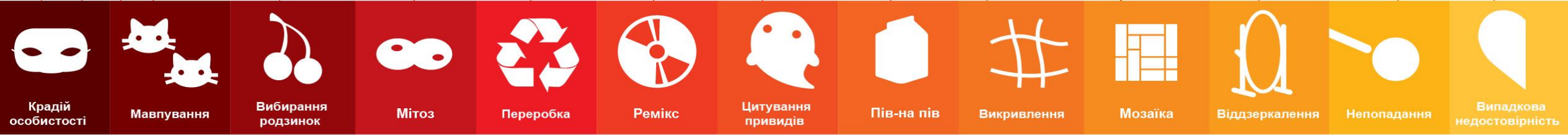

ТАК! Якщо ви відповіли «ТАК» на ВСІ запитання справа (навіть, якщо у вас була одна заперечна відповідь), це демонструє вашу схильність до порушень вимог оформлення, і, як наслідок, до плагіату. Зверніть увагу, що навіть найменші порушення авторського права є серйозними. Навіть якщо ви не мали намірів списувати чи не були ознайомлені з усіма стандартами норм академічної доброчесності, ви несете відповідальність за свої дії. Незнання чи відсутність умислу не звільняє від покарання. Не всі види плагіату караються однаково — деякі вважаються серйознішими, ніж інші. За регулярні порушення академічної доброчесності, так само, як і за порушення закону, ви нестимете суворіше покарання. Перейдіть на блоки з питаннями зліва та внизу, щоб визначити, до яких видів плагіату ви вдавались, і наскільки вони є серйозними порушеннями академічної доброчесності.

НАСКІЛЬКИ ЦЕ СЕРЬОЗНО?

НІ! Якщо ви переконані, що написане/зображене вами є абсолютно оригінальним, — концепт, стиль, структура, манера формулювання думок, тоді ви не плагіювали. Якщо ви використовували чужі ідеї, щоб розкрити чи підтвердити свої власні, але покликались на першоджерело (із зазначенням імені автора і всієї необхідної інформації для легкого пошуку ресурсу) — тоді ви не плагіювали і дотримуетесь правил академічної доброчесності. Це означає, що ви усвідомлюєте вплив окремих авторів чи цілих наукових спільнот на ваші ідеї, письмові та художні роботи, і ви завжди уважно покликаєтесь на першоджерела відповідно до усталених правил цитування.

Фабрикація

фабрикація - фальсифікація результатів досліджень, посилянй у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень;

фабрикація – штучне створення вигаданих даних чи фактів, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень;

фальсифікація – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень

<http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>

Обман, списування

обман - надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації **чи допомоги** під час оцінювання результатів навчання;

Хабарництво

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі;

- **Неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують учасники освітнього процесу без законних на те підстав.**

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248207001&cat_id=248206768

Оцінювання, саботаж

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінок здобувачів освіти педагогічними та науково-педагогічними працівниками.

академічний саботаж – вчинення учасником освітнього процесу дій, що надають йому можливість отримати нелегітимну академічну вигоду, чи зменшити таку для інших членів академічної групи чи спільноти.

<http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontsepsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>

За порушення академічної доброчесності

здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту);
- **позбавлення академічної стипендії;**
- **позбавлення пільг з оплати навчання (при навчанні за кошти фізичних осіб);**
- **припинення договору про оплату навчання (при навчанні за кошти юридичних осіб).**

Інші види академічної відповідальності учасників освітнього процесу, **а також їх відповідальність** за конкретні порушення академічної добро-чесності визначаються спеціальними законами.

Заклади освіти можуть встановлювати додаткові види відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства.

У випадках, передбачених законодавством, учасники освітнього процесу можуть притягатися до інших видів відповідальності за порушення академічної доброчесності.

Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначаються **правилами внутрішнього розпорядку закладів освіти** уповноваженим колегіальним органом управління закладу освіти з урахуванням вимог цього Закону та спеціальних законів.

Особа, яка притягається до академічної відповідальності, має такі права:

- 1) знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності;
- 2) знайомитися із **з усіма** матеріалами перевірки щодо встановлення фактів порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- 3) особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- 4) оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

Кодекси честі закордонних університетів є продуктом освітянської культури, яка формувалася не одне століття. Її суб'єктом є вільний інтелектуал, який власноруч будує своє майбутнє.

Кодекс честі як форма інституціоналізації системи цінностей навчального закладу, окреслення етичної моделі поведінки й діяльності кожного члена академічної громади, фіксації механізмів боротьби із проявами академічної недоброчесності

Кодекс честі – це сукупність моральних принципів, якими людина керується в особистій і громадській поведінці.

Кодекс честі науковця та освітянина – це набір правил або етичних принципів, що регулюють діяльність академічного співтовариства, заснованої на ідеалах, які визначають, що являє собою добродесна поведінка в межах цієї спільноти. Кодекси честі є інструментом запобігання академічної нечесності.

Головна функція кодексів честі (етичних кодексів) – це формування системи соціальної відповідальності науковця та освітянина.

Закордонний досвід: принципи

Integrity

In an RCRS context, integrity is your personal commitment to being truthful in all aspects of the research or scholarship activity.

Keeping one's word and adhering to ethical and professional standards are examples of integrity. Integrity connotes your responsibility for the "trustworthiness" of your research or scholarship.

ПЕРСОНАЛЬНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Закордонний досвід: принципи

Honesty

Honesty is your obligation to be truthful, accurate, and objective in all aspects of your research or scholarship activity.

By being honest, you avoid deception in your research or scholarship practice. Examples of dishonesty include lying, manipulation or fabrication of data or results, and plagiarism.

ЧЕСНІСТЬ, ТОЧНІСТЬ, ОБ'ЄКТИВНІСТЬ

Закордонний досвід: принципи

Transparency

Transparency is one way to put honesty and integrity into practice. Examples of transparency include:

- Informing others (e.g., project team members, peer reviewers) about the research processes from project design to execution to reporting. For instance, identifying how your research data were collected and analyzed so that the research may be replicated is a type of transparency.
- Avoiding bias in the research by disclosing and managing conflicts of interest (COIs). Acknowledgement and management of COI increases the public's trust in research, as a whole.

Regulatory and legal requirements may limit transparency in some ways, including limiting the information you can provide to others about your research. Examples include regulatory requirements related to privacy protections for human research participants or restrictions on access to export controlled technology.

ПРОЗОРИСТЬ

Закордонний досвід: принципи

Responsibility

Responsibility refers to the personal, institutional, and societal expectations and obligations that a researcher has when conducting research or scholarship. Awareness of these expectations provides a framework for the appropriate stewardship of the research or scholarship activity. Common responsibilities include:

- Societal responsibility - the obligation to consider the effect (positive and negative) that your research / scholarship may have on society, whether you are designing technology, acquiring data, examining a culture, and so on.
- Fiscal responsibility - the obligation to use public resources efficiently, including the awareness that misuse of funding abuses the public's trust in research as a whole.
- Regulatory responsibility - the obligation to comply with all federal, state, local, and institutional regulations and policies as they relate to your research and scholarship.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Закордонний досвід: принципи

Collegiality

Collegiality means respecting your colleagues and staff by treating them with courtesy and fairness. You express collegiality when you help co-workers avoid harmful or unproductive research or scholarship practices.

Collaborative research, whether it is interdisciplinary, international, or other relies on collegiality to operate effectively.

КОЛЕГІАЛЬНІСТЬ

Закордонний досвід: принципи

Competency

Competency is another way of practicing integrity and honesty. Simply put, it is demonstrating that you have the level of expertise you profess to have.

Being honest regarding your experience with the subject matter and/or the materials, devices, equipment, and procedures to be used in the research or scholarship activity helps project administrators and supervisors identify the training, resources, and professional development you need to succeed.

In turn, being trained to use, and then using, research equipment and materials correctly and safely demonstrates competence.

КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Закордонний досвід: доброчесність і поведінка науковця

Professional Development

Foster career growth through good research and scholarship practice

- Authorship and publication
- Peer review
- Research misconduct
- Mentoring
- Inclusive research environments
- Societal responsibility

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

Project Stewardship

Ensure effective and ethical use of project resources

- Collaboration
- Data management
- Financial management
- Conflicts of interest and commitment
- Data confidentiality

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

Regulatory Compliance

Safeguard research and researchers through adherence to the laws, policies, and guidelines governing research activity

- Export controls
- Human research protections
- Safe laboratory practices
- Vertebrate animal care and use

ВИКОНАННЯ ПРАВИЛ І НОРМ

Участь Запорізького національного університету у Проекті сприяння академічній доброчесності

[Про Проект](#) [Університети-учасники](#) [Партнери](#) [Новини](#) [Діяльність](#) [Преса про нас](#) [Ресурси](#) [Контакти](#)

Проект сприяння академічній доброчесності в Україні
Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project

Університети – учасники

Наша Місія

Міністерство
освіти і науки
України

AMERICAN
COUNCILS

SAIUP

ПРОЕКТ СПРИЯННЯ АКАДЕМІЧНІЙ
ДОБРОЧЕСНОСТІ В УКРАЇНІ

STRENGTHENING ACADEMIC INTEGRITY
IN UKRAINE PROJECT

www.saiup.org.ua

www.americancouncils.org.ua

www.facebook.com/saiupproject

www.vk.com/saiup

SAIUP.org.ua